

Vaš sopstveni
Eko-električni
kućni energetska sistem

D. Fichte

Agencija EHO
Niš, Srbija

Vaš sopstveni
Eko-električni kućni energetski sistem

Autor: D. Fichte

Sva prava zadržana.

Svi prilozi objavljeni u ovoj knjizi a naročito, projekti, planovi, crteži i fotografije su zaštićeni zakonom o autorskim pravima. Svako objavljivanje ili reprodukcija je isključivo dozvoljeno samo uz pismeno odobrenje izdavača.

Informacije u knjizi su objavljene ne uzimajući u obzir patentna prava.

Svaki tekst i slika su pažljivo provereni. Propusti su mogući i prilikom najpažljivijih postupaka.

Izdavač i autor ne snose pravnu odgovornost niti odgovaraju za moguće greške. Autor i redakcija bi vam bili zahvalni za obaveštenja o mogućim greškama u knjizi.

Izdavač: Agencija Eho, Niš
e-mail: redakcija@infoelektronika.net

Prevod: Dejan Pejčić

Format B5

ISBN 978-86-915999-2-8

Sadržaj:

Tipičan kućni električni energetski sistem.....	7
Osnovni električni principi.....	9
Napon, struja i otpornost	9
Dva zakona električnih kola.....	10
Reaktansa	14
Talasni oblici	15
Talasni oblici: koliko?.....	16
Snaga	17
Energija.....	19
Faza i faktor snage	20
Solarni paneli	23
Trekeri.....	25
Kabliranje panela	29
Akumulatorske baterije.....	36
Kapacitet akumulatora	37
Napon akumulatorske baterije.....	37
Olovni akumulatori	38
Elektrohemija akumulatora	39
Elektrolit	41
Vek trajanja akumulatora	42
Stopa punjenja.....	44
Sulfacija.....	45
Kabliranje akumulatorske baterije	46
Alternativni akumulatori	47
Solarni punjači i konvertori	49
Povezivanje punjača	52
Punjenje akumulatora	55
Ekvilizacija.....	57

Invertori	59
Karakteristike i izbor invertora	59
Nestabilnost invertora	61
Obnavljanje ventilatora invertora	63
Saveti za popravku invertora	63
Distribucija snage i potrošači	65
Prosečna snaga	65
Energetski budžet	66
Snaga u piku	67
Električne utičnice	67
Osvetljenje	68
Motori kao potrošači	68
Elektronski potrošači	69
Nestabilnost zbog reaktivnih potrošača	70
Utikači velike otpornosti	71
Benzinski i dizel generatori	73
Održavanje generatora	76
Generatori na vetar	79
Potoci i etanol iz domaće radinosti	81
Generisanje energije iz potoka	81
Generisanje energije iz etanola domaće radinosti	82
Projektovanje energetskog sistema	85
Procena potrošnje	86
Određivanje parametara distribucionog sistema	87
Određivanje parametara solarnog niza	87
Određivanje parametra akumulatorske baterije	88
Određivanje parametra solarnog punjača	88
Parametri invertora	89
Projektovanje energetske prostorije	91

Tipičan kućni električni energetski sistem

Električna energija je postala sastavni deo života u 20. veku, a 21. vek bi bilo gotovo nemoguće zamisliti bez nje. Međutim, visoka stopa energetske potrošnje u zemljama u razvoju ubrzano iscrpljuje stopu proizvodnje, i to u trenutku stagnacije svetske proizvodnje nafte i rastuće potražnje za energijom. Posledica toga nije samo porast cena naftnih derivata, već i porast većine režijskih troškova. Dok ovi trendovi rastu, sunce i dalje "isporučuje" jedan kilovat po kvadratnom metru u tački iznad koje se nalazi pod pravim uglom, za vreme sunčanog dana. Vetar i dalje duva kao što to čini već eonima unazad. Potoci i dalje teku. Zašto ne bismo iskoristili tu dostupnu energiju?

Ova knjiga namenjena je svima koji žele da saznaju više o načinima za snabdevanje domaćinstva električnom energijom nezavisno od elektro-distribucije, odnosno javne naponske mreže. Na nekim mestima, kao što su džungle Centralne Amerike, javna naponska mreža uopšte i ne postoji. Navedeni primeri su iz postojeće kuće smeštene na brežuljku iznad džungle u Centralnoj Americi. Međutim, informacije o projektovanju energetskih sistema predstavljene u ovoj knjizi mogu se primeniti i na bilo kom stambenom objektu u prigradskim naseljima Melburna, Hjustona, Tuluza, Liverpula ili Manitobe. Objašnjeni su tipični sistemi, njihove komponente, kao i načini na koje ih je moguće optimalno izabrati, odnosno odrediti njihovu "veličinu". Pored toga, opisani su i analizirani uobičajeni problemi takvih energetskih sistema, sa praktičnim preporukama o načinu njihovog rešavanja.

Energetski sistemi, kao i bilo koji drugi sistemi, mogu se rastaviti na funkcije koje obavljaju. Ove funkcije su:

Proizvodnja: energija nastaju u svom izvoru, poput sunca, vetra, potoka ili motora koji sagoreva neki vid goriva.

Smeštanje: elektricitet se smešta u nekom obliku - obično u akumulatorima, kako bi se snabdevanje električnom energijom nastavilo i kada izvori energije nisu dostupni.

Konverzija: elektricitet se javlja u različitim "oblicima". Oblik koji se javlja u sistemu sa solarnim panelima nije isti kao oblik koji se javlja na električnoj utičnici u tipičnom domaćinstvu.

Prvi korak je razumevanje energetskih sistema i osnovnih električnih koncepata.